

DEVETDNEVNA DUHOVNA PRIPRAVA NA OBHAJANJE MISIJSKE NEDELJE

RADOST V RAZDAJANJU

**p. MIHA
DREVENŠEK**

minorit
misionar
v Zambiji

Ni štel svojih let – njegova leta so štela

Spadal je med resnične, ne lažne preroke; tiste resnične preroke, ki govorijo resnico, samo resnico in nič drugega kot resnico, pa naj pride, kar hoče. Ta človek je bil pogumen, zelo pogumen ...
Ni štel svojih let. Njegova leta so štela.

**Človeštvo je naredil ponosno. Cerkev je naredil ponosno.
Duhovščino je naredil ponosno. Gospod nam je dal,
Gospod je vzel ... naj bo hvaljeno Njegovo ime.**

msgr. Telesphore Mpundu, nadškof Lusake (Zambija)

**Molimo te, Gospod Jezus Kristus,
tukaj in v vseh tvojih cerkvah,
ki so po vsem svetu, in te hvalimo,
ker si s svojim svetim križem svet odrešil.**

*To Frančiškovo molitev molimo pred zaključnim molitvenim delom
vsakega dneva (srečanja).*

Gospod, naredi me za orodje svojega miru.

Kjer je sovraštvo, naj prinašam ljubezen.

Kjer je žalitev, naj prinašam odpuščanje.

Kjer je dvom, naj prinašam vero.

Kjer je obup, naj prinašam upanje.

Kjer je tema, naj prinašam luč.

Kjer je žalost, naj prinašam veselje.

Gospod, naj se ne trudim,
da bi me drugi tolažili, ampak naj sam tolažim;
da bi me drugi razumeli, ampak naj sam razumem;
da bi me drugi ljubili, ampak naj sam ljubim.

Kajti ko dajemo, prejemo;
ko odpuščamo, nam je odpuščeno;
in ko umiramo, dosežemo prerojenje,
prerojenje za vso večnost
v Kristusu, našem Gospodu. Amen.

sv. Frančišek

SLOVENIJA IMA VELIKO MISIJONSKO SRCE

Tako je velikokrat – posebej ob obiskih v Sloveniji – povedal misijonar **p. Miha Drevenšek**. Bil je močno utripajoči del tega misijonskega srca. Brez utripanja srca ni mogoče živeti in p. Miha ni mogel, ni znal živeti brez sočutja, brez del usmiljenja, skrbi za mlade, načrtov, brez nezimernega zaupanja. Njegovo veliko srce je bilo čuječe, živo, utripajoče za Boga, za bližnje in daljne.

V Sloveniji in na črni celini je ostala njegova duhovna dediščina, njegovo delo, njegove poti, ostal je spomin na izjemnega misijonarja, glasnika ubogih in zatiranih, preprostega Frančiškovega brata, gorečega pridigarja, veselega pevca, preroka zelene Zambije. Tam je celih 36 let neutrudno misijonaril in oznanjal veselo oznanilo na njemu lasten način. Slovenski škofje so sklenili, da se bo letošnja misijonska nedelja praznovala v njegovi rojstni župniji Videm pri Ptujju, nato pa bodo vse leto sledili še različni dogodki (predstavitve knjige) in srečanja, posvečena prav njemu, ki je vsak trenutek svojega misijonskega življenja uresničeval besede svojega redovnega ustanovitelja sv. Frančiška: »**Gospod, naredi me za orodje svojega miru.**«

Sv. Frančišek Asiški je bil zelo misijonarsko naravnan. Odpravil se je na veliko misijonsko pot v muslimanski svet in se kot »glasnik velikega kralja« srečal s sultanom Malek-al-camilom (1219), da bi mu oznanil veselo vest. Svoje brate je v XII. poglavju Vodila spodbujal, naj gredo med Saracene in druge nevernike tisti, ki bi po Božjem navdihu hoteli. Po vzoru očeta sv. Frančiška se je p. Miha podal na črno celino. Frančišek ni vedel, kaj ga čaka, ko je slišal glas s križa »Pojdi in popravi mojo cerkev«, a je takoj začel uresničevati Božje naročilo in začel z delom. Tudi Miha po nenadnem Božjem klicu (navdihu na koncertu skupine Minores v daljni Adelajdi) ni vedel, kaj ga čaka, a se je takoj odločil in od tedaj razmišljal samo še o tem, kako bi šel v misijone. Pri sprejemu misijonskega križa je na vprašanje, zakaj gre v misijone, preprosto odgovoril: »Zato, da bom tam živel.« Na pot je vzel le manjši planinski nahrbtnik, svojo kitaro in zeleni klobuček. V njegovi duši pa je nedvomno odmevala Frančiškova pesem ***O moj Bog, dopusti mi, da bom tvoj glasnik miru.***

V duhovni pripravi na letošnjo misijonsko nedeljo se bomo dan za dnem v cerkvi, znotraj posameznih župnijskih občestev, veroučnih ali drugih skupin ter družin lahko družili s pričujočo knjižico, ki ponuja nekaj utrinkov iz bogatega življenja in delovanja misijonarja p. Miha Drevenška. Dodana so pričevanja o p. Mihom; o njem so spregovorili preprosti ljudje, duhovniki, škofje, ministri, celo predsednik Zambije. Naj nas navduši, da bomo zmogli vzklikniti s p. Mihom, ki je takrat, ko so ga nasprotniki evangelija najbolj preganjali, vzklikal: **»Kaj mi pa morejo – vse, kar delam, delam za Boga!«**

MIHOVE BESEDE

Ko sem bil z ansamblom Minores v Avstraliji na enem odru, kjer smo peli, igrali in so ljudje tako plesali, da se je na sredini oder kar vdrl, takrat – ob tisti pijači in tistem cigaretnem dimu – sem zaslišal, začutil vprašanje: Zakaj ne greš v misijone? V istem hipu sem se odločil, da bom šel v misijone. Nikomur nisem povedal tega, zato ker nisem hotel, da bi kdo vplival na mene. Ne znam razložiti, kaj se je takrat tam na tistem odru zgodilo, vem le, da sem od takrat mislil le še na to, kako bom šel v misijone.

PRIČEVANJE

Pred seboj imamo misijonarja p. Miha, ki bo tudi dobil danes misijonski križ iz rok svojega nadškofa, misijonarja, ki se je kakor vijolica skrivaj, tako da smo tako rekoč šele danes oziroma včeraj izvedeli za njega. Pomislite: v srcu je imel trden sklep, da odhaja v misijone. Odšel bo že okrog prvega oktobra, mi pa smo ga šele sedaj odkrili. Kolikokrat se ti Božji klici na ta način porajajo, se skrivajo, nazadnje pa se ob toliki svetlobi le razkrijejo...

msgr. Vilko Fajdiga ob Mihovem sprejemu misijonskega križa iz rok nadškofa dr. Jožefa Pogačnika

POMEMBNEJŠE LETNICE IZ MISIJONARJEVEGA ŽIVLJENJA

- 1946** 15. septembra se rodi očetu Francu Drevenšku in materi Ani, roj. Kurež, in 22. septembra prejme sv. krst, pri katerem dobi ime Franc.
- 1961** Zaključi osnovno šolo in se napoti v semenišče v Zagreb.
- 1963** 1. marca – redovna preobleka na Cresu, prevzame redovno ime Mihael.
- 1965** Vpoklican na služenje vojaškega roka.
- 1967** Opravi maturo v Zagrebu in se preseli v bogoslovno semenišče Sostro.
- 1969** Skupaj z drugimi bogoslovci ustanovi ansambel Minores.
- 1971** 4. oktobra izpove slovesne zaobljube.
- 1972** 2. julija je posvečen v duhovnika pri Sv. Juriju na Ptuju.
- 1974** Ansambel Minores dobi povabilo na turnejo po Avstraliji. V Adelajdi se Miha odloči, da bo šel v misijone.
- 1975** 24. avgusta na Rakovniku v Ljubljani prejme misijonski križ.
- 1977** 29. januarja prvič stopi na afriška tla.
- 1979** Chifubu – prevzame veliko misijonsko župnijo sv. Jožefa Kupertinskega.
- 1991** Z glasbeno skupino Abana Ba Stella obišče Slovenijo. Rojstvo projekta »Botrstvo na daljavo« – za otroke iz Zambije.
- 1995** 6. septembra začne oddajati prvi katoliški radio v Zambiji, ki ga je s sodelavci ustanovil p. Miha.
- 1997** P. Miha postane direktor Mission Pressa in misijonske tiskarne.
- 1999** Obisk Slovenije z glasbeno skupino Ba Cengelo.
- 2004** Na misijonu sv. Jožefa pripravi duhovno-pevsko-plesni festival, ki je z leti prerasel v množični in znameniti GRAMY – Mukuba Awards.
- 2007** Prejme državno novinarsko nagrado za neodvisno novinarsko delo.
- 2009** Obisk Slovenije z glasbeno skupino I Cengelo.
- 2011** 29. oktobra se p. Miha sreča s sestro smrtjo.
- 2012** *28. oktober: v rojstni župniji Videm blagoslovijo doprsni kip in župnijski dom poimenujejo po svojem misijonarju.*
- 2013** *Izide prva knjiga o njegovem življenju in delu Črnc v beli koži.*
- 2014** *V Zambiji izide knjiga o p. Mihi Joy in selfgiving.*
- 2021** *Misijonska nedelja, posvečena p. Mihi ob desetletnici smrti. Izide tretja knjiga o p. Mihi Daleč naprej je tekel.*

1. DALEČ NAPREJ JE TEKEL (prim. 1 Kor 9,24)

P. Miha je bil vzet iz slovenskih logov ter postavljen za ljudi in za svet v tem, kar se nanaša na Boga. Čeprav je misijonaril v Zambiji in postal del tega ljudstva, tudi nam v Sloveniji postavlja ogledalo. Nismo ga še dohiteli. Četudi njegovo telo že deset let počiva v sipki zambijski zemlji, je še vedno daleč pred nami. V vsakdanjem življenju je zavestno in poglobljeno živel evangelij našega Gospoda, nič ni gledal nase, ampak le na druge; živel je radikalno ubožstvo po Frančiškovem zgledu. Ni nabiral zakladov za morebitne težke ure in dni v prihodnosti, ampak je samega sebe in vse, kar je zbral, dobil, vložil, razdal tistim, ki so nujno potrebovali, da bi lahko preživeli, da bi ozdraveli, da bi napredovali ... Kar je z eno roko prejemal, je z drugo že delil. Na ta način je Miha ustvarjal velikanske zaklade, »ki se ne dajo tehtati in meriti, zaklade, ki jih ne razje rja in tat ne vzame«. To so zakladi podarjene ljubezni.

V tem je bil Miha velik, to je bila njegova prednost. Tukaj in zdaj je živel in uresničeval evangelij, ničesar ni odlagal na pozneje. Živel je enkratnost trenutka. Danes je resničen, danes je konkreten; danes molim, se smejim, danes mi prihaja Jezus naproti v bolnih, trpečih, lačnih otrocih.

Naravnost osupljivo je, kako je že pred desetletji kot neutruden misijonar v polnosti živel, preroško uresničeval, udejanjal veliko zgodovinsko encikliko sedanjega papeža Frančiška Vsi bratje. Ne v besedah, ampak v življenju – v duhu in resnici.

MIHOVE BESEDE

Črni ali beli, bolni ali zdravi, bogati ali revni – vsi smo na istem čolnu. Jaz ne vidim barve kože – jaz vidim človeka, brata svojega.

Bolnik ne more čakati na jutri, ker bo do tačas brez zdravila že umrl, lačen otrok ne more čakati dan za dnem na kos vsakdanjega kruha, ker bo shiral.

Nismo sami na tem svetu, veliko drugih je, ki potrebujejo Božjo ljubezen, ki prihaja do njih prek naših rok, naših nog, naših oči in našega srca.

PRIČEVANJA

P. Miha nam kaže, kaj je Cerkev. P. Miha ni spadal v skupino cerkvenih voditeljev, ki so tu samo za okras veri. Ni spadal v skupino cerkvenih voditeljev, ki bežijo od realnosti in se zatekajo v zakristijo k molitvi, ljudem pa zagotavljajo, da bodo dobili nagrado po smrti. Ne. Spadal je med resnične preroke, ki govorijo resnico, samo resnico in nič drugega kot resnico, pa naj pride, kar hoče. Imeli smo sina Cerkve, ki je Cerkev neprestano spominjal na njeno poslanstvo in na njeno delo za evangelizacijo. Ta človek je bil pogumen, zelo pogumen. Žalujemo za njim, vendar se radujemo, kajti slavimo življenje, ki je bilo preživeto v polnosti. P. Miha ni štel svojih let, zato ga je predsednik pomotoma imenoval mladi mož. Pri petinšestdesetih nisi mlad mož, toda p. Miha je ostal mlad, ker ni štel let. Njegova leta so štela. Človeštvo je naredil ponosno. Cerkev je naredil ponosno. Duhovščino je naredil ponosno. Gospod nam je dal, Gospod je vzel ... naj bo hvaljeno Njegovo ime.

Nadžkof Telesphore Mpundu, Lusaka

Miha je bil za vse nas pojem širjenja Kristusovega evangelija, saj je znal darove, ki mu jih je podaril Bog, preko različnih sredstev in na različne načine uporabiti za evangelizacijo. Predvsem pa je osvajalo njegovo nasmejeno srce.

msgr. Stane Zore, nadškof metropolit

Molimo te, Gospod Jezus Kristus ...

- sveta tihota -

Molimo, da bi se kristjani vedno bolj zavedali, da nismo sami na tem svetu, da so tudi drugi, ki potrebujejo Božjo ljubezen, ki prihaja do njih prek naših rok, naših nog, naših oči in našega srca.

DESETKA ROŽNEGA VENCA: *ki je v Kani Galilejski naredil prvi čudež*

2. MIHOVI PRVI MISIJONSKI KORAKI V ZAMBIJI

Nikoli ni znal razložiti, od kod izvira ime prve župnije Chifubu – véliki povodni konj. Verjetno to zanj niti ni bilo pomembno. Pomembni so bili ljudje. Ponosen je bil, da njegova župnija na obrobju Ndole šteje pribl. 60.000 ljudi, od tega kakšnih 20.000 kristjanov, »ovčic in kozličev«, kot jih je rad imenoval. A ta velika čreda še ni imela svoje cerkve, kamor bi se zatekala ter se zbirala ob lomljenju kruha in molitvi. Takoj po prihodu v župnijo leta 1979 je začel s pripravami na gradnjo cerkve. Že na začetku se je – po vzoru sv. Frančiška – zavedal, da ni dovolj graditi samo stavbe, ampak da je treba graditi predvsem živo Cerkev. Začel je z delom, a ne sam. Vsi, ki so lahko, vsi njegovi farani, tudi neverni in drugače verni, so prihajali pomagat. Skupaj so gradili svojo cerkev in občestvo. Miha je v svojih pismih omenjal, da je prihajalo pomagat tudi do štiristo ljudi na dan. K oblikovanju notranje opreme je povabil domače zambijske umetnike. Nič čudnega in nič presenetljivega ni, da je Miha skupaj z domačimi verniki in vsemi, ki so prihajali pomagat, seveda tudi z darovi dobrotnikov iz Slovenije in sveta, v pičlih treh letih zgradil eno najlepših cerkva v Zambiji, iz katere sije neka posebna afriška domačnost, saj je vse narejeno z zambijsko roko, v stilu afriške tradicije in kulture. Cerkev je blagoslovil domači škof, ki je dejal, da je cerkev v Chifubu v ponos ne samo župniji, ampak celi škofiji in mladi Cerkvi v Zambiji.

MIHOVE BESEDE

Prva misijonska postaja je kot prva ljubezen – nikoli je ne pozabiš.

Pomembno je, da gre delo naprej. »Dolgost življenja našega je kratka«, zato pa naredimo kaj dobrega, dokler še imamo čas!

Slovenija že stoletja pošilja misijonarje v svet. Morda ne bi bilo slabo, da se ta misijonski svet z neko duhovno obnovo prenese tudi nazaj v Slovenijo.

PRIČEVANJA

Od 29. januarja 1977, ko je p. Miha (ki so ga vsi klicali »bambo«, oče) prvič stopil na zambijska tla, je negoval vse, kar je bilo zambijskega, obenem pa se je trudil, da bi vsak kraj, v katerem je živel, zapustil boljši, kot ga je našel.

p. Phillip Mulenga, OFMConv

Nikoli ni prelagal dela na jutri, opraviti ga je bilo treba danes, danes! Bil je dober delavec, poln idej. Kot človek in eden izmed nas je poskušal osrečiti vsakogar, da bi ljudje začutili Gospodovo ljubezen. Zavedal se je, da moramo biti povezani med seboj in objeti vsa človeška bitja, od revnih do bogatih, predvsem otroke, ki jih je Jezus posebej ljubil.

Saint Musonda

Znal je iti preko materialnih stvari in iskati bistvo zambijskega človeka, tisto, kar je v tem človeku.

Stane Kerin

Miha je dozorel doma in prišel sem v Zambijo obroditi sadove. Svoje sadove nam je pustil, da bi jih razvili in na novo zasadili ter bi postali močnejši v svoji predanosti božjemu služenju.

p. Camillo Venturini, OFMConv

Molimo te, Gospod Jezus Kristus ...

- sveta tihota -

Molimo za misijonarje po svetu, pa tudi za nas, da bi znali in zmogli doma posnemati njihov misijonarski zagon.

DESETKA ROŽNEGA VENCA: ki je ukazal napolniti vrče z vodo

3. GLASNIK NOVE EVANGELIZACIJE

Največji, najdaljši in najpomembnejši korak na Mihovi misijonski poti je prav gotovo korak od graditelja cerkve do »nove evangelizacije« – oznanjevanja Božjega kraljestva s pomočjo medijev. Seveda tu ne gre za oznanjevanje nekega novega, drugačnega evangelija, ampak za oznanjevanje Jezusovega evangelija na svež, drugačen, sodoben način, sprejemljiv in nagovorljiv za ljudi, ki jim je namenjen. Ta novi način misijonskega oznanjevanja je Miha videl v modernih medijih, radiu, televiziji in dobrem tisku. Že dolgo je sanjal o misijonskem radiu. Bil je namreč prepričan, da so radio in drugi mediji v današnjem času v Zambiji najboljše sredstvo za evangelizacijo, še posebej zaradi velikih razdalj. Sprejel je povabilo in naročilo krajevnega škofa, opustil misel na »sobotno« leto, ki ga je načrtoval, in takoj začel s pripravami za prvi katoliški radio v Zambiji – Icengelo. Božja previdnost, ki je velikokrat ne doumemo, kaj šele razumemo, je hotela, da se je p. Miha zaradi igranja v skupini Minores spoznal tudi na elektroniko in glasbo, kar je nekakšen predpogoj za delo na radiu. A radia še ni bilo nikjer, tudi sredstev ne ... Zopet je začel iz nič, če bi gledali po človeško. Miha pa ne tako – on je gledal drugače, »po božje«. Dela se je lotil z velikim upanjem in zaupanjem, že vnaprej prepričan v uspeh, saj je delal za Boga – za širjenje njegovega kraljestva med ubogimi, zatiranimi, lačnimi, odrinjenimi na rob.

MIHOVE BESEDE

Moramo izkoristiti medije, če hočemo, da naredimo kaj dobrega. Če mi teh valov, ki nam jih je sam Bog dal, ne bomo uporabili za dobro, jih bodo drugi uporabili za izkoriščanje. Mediji so tisti, ki usmerjajo človeka v slabo ali v dobro smer. Mi smo tukaj v »prvih bojnih vrstah«. Ne bojimo se, ker vemo, da je Gospod vedno na strani zatiranega in mi smo njegovi glasniki.

PRIČEVANJA

Glas p. Miha je bil glas človečnosti. Besed, ki jih je izgovoril, ni mogoče utišati. To so besede in odločenost njegovega ljudstva; ljudstva, ki se bori za svoj prostor pod soncem in ne bo odnehalo, dokler to mesto ne bo zagotovljeno. Kritiziral je korupcijo in krivičnost naših političnih voditeljev. Bal se ni nikogar, razen Boga. A ni samo obsojal ali grajal, tudi učil je in spodbujal upanje in zaupanje, da je mogoče življenje v spremenjeni Zambiji, kjer se bo spoštovalo dostojanstvo vseh ljudi.

Japhet Ndhlovu, bivši generalni sekretar Sveta Cerkev v Zambiji

Tam v Zambiji je posnemal svojega sobrata sv. Maksimilijana Kolbeja, in to od najbolj preprostih delih pa vse tja do tiskarne, izdajanja knjig, revij, ustanavljanja šol in nazadnje celo do radia in televizije. Tako je z oznanjevanjem evangelija in vero v Boga posredoval ljudem v Zambiji tudi izobrazbo, kulturo, civilizacijo. Tam je sejal, sadil, zalival, Bog pa je dajal rast.

dr. Franc Kramberger, škof in metropolit

Bil je vesel darovalec, ki je pomagal mnogim, ki so potrebovali pomoč. Bil je glas tistih, ki niso imeli glasu. Zagovarjal je uboge in pomagal tiščem otrok, da so lahko hodili v šolo. Najbolj je ljubil molitev, ki je bila prva izbira njegovega življenja na zemlji. Vedno je opominjal ljudi okoli sebe, da je treba moliti.

Saint Musond

Molimo te, Gospod Jezus Kristus ...

- sveta tihota -

Molimo, da bi znali in zmogli v medijskem poročanju ločevati dobro zrnje od plev in tako sodelovati pri utrjevanju pravičnosti in ljubezni.

DESETKA ROŽNEGA VENCA: *ki je Svetega Duha poslal*

4. ZNAL JE NAREDITI POT TAM, KJER JE NI

Mlada zambijska Cerkev je velik Gospodov vinograd, prepoln brezpotij. P. Miha je imel to milost in možnost, da je živel v bratski skupnosti patrov minoritov, v kateri je opravljal tudi službo predstojnika. Njegovi sobratje pričujejo, da je bil resnično brat med brati. Molitveno življenje mu je bilo pomembnejše od dela, saj se je kljub polnemu urniku pridružil skupni molitvi. Za nove, neizhojene poti je treba imeti trdne temelje. Zahtevajo močno duhovno zaledje, ki ga je Miha našel v svojem nebeškem Očetu in svoji čredi – pri ljudeh, mladih, starih in otrocih, pri bolnikih in gluhonemih, pri bogatejših in revnih. Rekli bi, da se je popolnoma »stopil s svojo čredo«. Odlično se je naučil domačega jezika; čutil je izkoriščanje in krivice, ki so pestile ljudi. Imel je pogum biti spredaj, pred čredo, ali kot je sam rad dejal: »Misijonarji smo v prvih bojnih vrstah.« Nikoli se ni bal, tudi za ceno življenja ne. Ljudje so ga videli pri maši, pri bolnikih z aidsom, pri gradnji, med mladimi, slišali so ga po radiu. Brezkrajna brezpotja zambijskih ljudi je usmerjal na eno in edino pot, na katero vabi Jezus sam. On sam je pot, resnica in življenje.

Miha vedno najdemo tudi sredi črede, sredi vsakdanjega življenja in v »srcu« trpljenja ljudi. Rad se je srečeval z njimi, jih obiskoval in sprejemal obiske, rad se je pogovarjal, svetoval, spovedoval. Zato so ga tudi klicali »bambo« – oče, imenovali pa »črnc v beli koži«.

MIHOVE BESEDE

Kristus je naš temelj. Je temelj Cerkve in našega osebnega življenja. Če smo mi majavi, padamo, smo blatni, nas meče, nam je hudo, smo ljudje, grešimo; ampak če bomo na trdnih temeljih, na skali, ki je Kristus, gradili svoje življenje in bomo drug drugemu pomagali, bo naša hiša obstala, ker ni grajena na pesku, in bomo lahko zrl v prihodnost z vedrimi očmi.

PRIČEVANJA

Kot drevo, posajeno ob reki, je bil Miha (redovni) skupnosti okoli njega.

msg. Noel O'Regan

P. Miha je zapustil naši deželi sijajno zapuščino. Čutimo se počaščene in ponosne, da smo bili blizu temu izrednemu možu, duhovniku in novinarju in da smo delili prijateljstvo z njim. Zahvaljujemo se za njegovo človečnost. Zahvaljujemo se za njegovo veliko življenje. Zahvaljujemo se za njegov značaj. Zahvaljujemo se za njegovo poistovetenje z ubogimi, zatiranimi, tlačeni, za sposobnost, da sliši njihov krik, za njegovo ostro zavedanje realnosti revščine, njegovo osebno tesnobo ob trpljenju sobratov. Zahvaljujemo se za njegovo brezmejno in navdihujočo človečnost. Obstajajo ljudje, ki se zaradi zvestobe svojemu prepričanju, ne da bi bili zaradi tega domišljavi, dotaknejo življenja milijonov drugih ljudi. Tako je bilo življenje p. Miha.

Povzeto po časniku The Post, 4. 11. 2011

P. Miha je bil poln svetlobe, veselja in ljubezni. Vsakokrat, ko sem ga videl, se mi je ves obraz razsvetlil z nasmehom. Mislim, da je prav zares poosebljal tisto, kar bi mi vsi morali delati – ljubiti drug drugega.

Ilange Kalala Mpanga

Molimo te, Gospod Jezus Kristus ...

- sveta tihota -

Molimo za vse misijonarje po svetu in tudi za nas same, da bi zares poosebljali tisto, kar bi mi vsi morali delati – ljubiti drug drugega.

DESETKA ROŽNEGA VENCA: ***ki je za nas težki križ nesel***

5. KAJ JE TEMELJNO?

Največkrat so na mnogih srečanjih doma in po svetu Miha zastavljali naslednje vprašanje: *»Kaj je tisto temeljno, kar te navdihuje pri misijonskem delu?«*

»Kaj? Evangelij našega Gospoda ... Tisto – lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, bolan sem bil, popotnik, v ječi sem bil, nag sem bil ...« je bil jasen Miha.

Nato je, ponavadi vidno prizadet, razlagal, kako je v Zambiji: *»Tukaj in sedaj je moj bližnji žejen, je bolan, je lačen – to je ta človek tukaj pred mano, to je otrok tukaj ob meni, ki je močno podhranjen, mlada žena, ki umira zaradi aidsa, starejši možak, ki nima za zdravila ... Za vse te in neštete druge bo jutri že prepozno, ker bodo vsled pomanjkanja hrane, pijače, zdravil, vsled pomanjkanja naše – moje in tvoje – ljubezni že umrli.«*

Opisovanje tega žalostnega stanja je končal z vprašanjem iz istega evangelija: *»In kje sem bil jaz? Kje si bil ti? Kje ste bili vi? Zakaj mi niste pomagali, ko sem bil lačen, žejen, bolan, ko sem hrepenel po resnici ... Kje ste bili vsi skupaj?«*

Miha je v globinah evangelija o delih usmiljenja čutil, da so prav dela usmiljenja tista, ki delajo naše življenje večno. Jezus sam pravi tistim, ki delajo dela usmiljenja: *»Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta. Prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno.«* (Mt, 25,34) Pri uresničevanja tega Jezusovega *»praktičnega seznama daril«* je bil Miha izjemno dosleden, pa ne samo to – razjedala ga je prava apostolska gorečnost za uresničevanje teh evangeljskih besed.

MIHOVE BESEDE

Eno življenje imam – tudi če me ubijejo, če me izženejo iz Zambije, če mi naredijo karkoli – resnico je treba povedati!

PRIČEVANJA

Vse njegovo misijonsko delo, ki ga je opravljal, izraža njegovo skrb za Cerkev in za človeka. Imel je neizmerno srce za uboge. Vedno jim je na kakršenkoli način pomagal, za njihove pravice se je boril tudi v časopisju in drugih sredstvih javnega obveščanja. Vsepovsod je vedno nekaj gradil, saj so bile potrebe velike; vedno je bil v gibanju ali na poti. Bil je pač misijonar.

Na misel mi prihajajo alpinisti, ki izgubijo življenje v Himalaji, pod najvišjimi gorami; ostanejo tam, kjer jih je zakopala njihova ljubezen do sten in višin. Takšen je bil p. Miha. Ljubil je višine, ki mu jih je omogočala molitev, ljubezen do Ljubezni, za katero je živel in umrl. Njegove stene so bile trdo delo; tako trdo, da srce na koncu ni zmoglo vseh naporov. Dozorel je v krajšem času, kot bi kdo pričakoval; vendar je opravil delo, ki mu ga je naložil Gospod, prehodil je pot, ki ga je pripeljala do cilja. Naj pri Bogu prosi za nas.

p. Martin Kmetec OFMConv, izmirski nadškof

P. Miha je brezkompromisno in neutrudno zagovarjal uboge, ranljive in tiste brez moči. Smrt je iztrgala narodu glas tistih brez glasu, očeta tistih brez očeta, zagovornika družbene pravičnosti in človeškega dostojanstva. Odšel je, vendar pušča za sabo neizbrisno dediščino ponižnega in nesebičnega služenja človeštvu. Vsi bi ga morali posnemati, tako da gradimo pravično, srečno in uspešno družbo.

Given Lubinda, minister za informiranje, radiodifuzijo in turizem

Molimo te, Gospod Jezus Kristus ...

- sveta tihota -

Prosimo Gospoda za milost, da bi vsak med nami opravil delo, ki nam ga Gospod nalaga, in prehodil pot, ki ga bo pripeljala do cilja – nebeške glorioje.

DESETKA ROŽNEGA VENCA: *ki si ga Devica v obiskovanju Elizabete nosila*

6. KAJ PRAVZAPRAV DELATE MISIJONARJI?

Tudi to pogosto vprašanje je Mihu privabilo njegov nalezljivi nasmeh na obraz. Odgovor je bil vedno pristen, jasen, poln vere in upanja, ponižnosti in veselja; segel je v srce. Takole je na kratko odgovarjal: *»Moj odgovor in odgovor vseh nas misijonarjev je – mi kažemo evangeljsko pot. Tudi če bi morda vse naše delo prešlo v pepel, bo iz te ožgane in teptane zemlje enkrat prav gotovo zrastle ena bilka. Simbol tega je recimo dogajanje v naravi. Ko oktobra pri nas sonce vse požge, je čisto črno. Pet, šest mesecev ni niti kaplje dežja ... potem pa na tem pogorišču vzklije lepa rdeča roža, ki je roža upanja. Tako lep cvet pride iz tiste ožgane in zbite zemlje – v njej ni nič življenja, bi rekel, a notri je življenje, in to novo življenje. Ta lepa roža bo potem njihova. Zato smo mi misijonarji tukaj, da pomagamo tej roži, da bo čim prej vzknila ...«* Miha, Božji ljubljenec, obdarjen z milostjo, je v preroškem duhu že »gledal to novo rožo«. V srcu je čutil to večno novost, ki jo prinaša evangelij, ki vedno znova »zacveti«, znova in znova prinaša veselo oznanilo odrešenja in se ne postara. Evangelij je in ostaja večna novost – večni rdeči cvet, ki znotraj Cerkve požene zdaj tu, zdaj tam, kakor pač veje veter Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja. To Mihovo gledanje je tudi za nas prava tolažba, vir vere in upanja. Naj se v našem življenju zgodi kakorkoli, naj viharji življenja še tako pustošijo, vedno ostaja upanje, da bo na koncu iz slehernega srca vzknila lepa rdeča roža ljubezni in upanja.

MIHOVE BESEDE

Jaz pridigam o življenju – vsaka minuta našega življenja je drugačna. Jezus je jemal prilike iz vsakdanjega življenja ... jaz razlagam, kaj Jezusova beseda pomeni v našem življenju. To povem zelo živo – nazorno – ne z dolgimi stavki, ampak z močjo trenutka: če si vesel, plešeš, ploskaš, če si žalosten, jočeš ...

PRIČEVANJA

Strastno je ljubil svoje misijonarsko delo. Pri sprejemanju odločitev je bil trden. Trudil se je biti dober do vsakega od nas, vedno je bil zvest svoji farni skupnosti in trudil se je živeti preprosto frančiškansko življenje. Verjel je, da je njegovo duhovništvo dar Bogu in vračanje le-tega njegovim ljudem.

br. Tony Droll, Itimpi v Kitweju

Miha je bil karizmatičen pridigar. S svojim preroškim glasom je drzno nagovarjal politike in govoril o človekovih pravicah, vladanju in ljubezni do ubogih. Njegovo karizmatično pridiganje in petje med mašo sta me prevzela.

Elpidius Mporokoso

Miha je navzven kazal, kaj je novega v njegovi duši. Tako je tudi njegov nasmeh navzven kazal, kaj se dogaja v njegovem srcu. Resnično, bil je živi evangelijski v svojem času. Ob vsem tem moram vsekakor omeniti njegovo strast do kitare in glasbe nasploh, s katero se je iz globin svojega bitja izražal pred svojim Gospodom življenja.

p. Richard Mwaba, OFMConv

Ob obisku v Zambiji je name naredil izjemen vtis: nasmejan, vesel, z zelenim klobučkom na glavi. Iz njega je dihala veselo oznanilo evangelija. Kako nam tega manjka tukaj v Sloveniji: da to, kar oznanjaš, tudi sije s tvojega obraza. To je bil p. Miha, misijonar, s čigar obraza je sijalo to, kar je oznanjal.

msg. Alojzij Cvikel, mariborski nadškof metropolit

Molimo te, Gospod Jezus Kristus ...

- sveta tihota -

Gospod, pomagaj, da bomo tudi mi pridigali z življenjem, ne le z mnogimi besedami.

DESETKA ROŽNEGA VENCA: **ki je oznanjal Božje kraljestvo**

7. DELAM TO, KAR JE BOŽJE

Morda se naš misijonar p. Miha ni v polnosti zavedal besed, ki jih je izrekel ob prejemu misijonskega križa: »*Grem v misijone, da bom tam živel.*« Resnično, on je v Zambiji živel. Sebe celega je dal za te ljudi, za zambijsko cerkev, otroke in odrinjene, za Boga. Ves je bil prežet z Božjo besedo, ki je bila temeljna skala njegovega življenja. Beseda apostola »Človek, kaj pa imaš, česar nisi prejel?« mu je bila domača. Ker se je zavedal Božjih darov, je na mnoge nagrade gledal v luči končne nagrade, večnega življenja. Ko so mu jih podeljevali, jih je brez lažne skromnosti sprejel, ko pa so ga napadali, je smeje odgovarjal: »*Kaj mi pa morejo – jaz delam to, kar je božje.*« Velikokrat se je znašel na naslovnica časopisov, prejel številne nagrade in priznanja, a kljub temu je ostal skromni p. Miha. Govoril je: »*Nikakor ne smem narediti tega, da bi bili ljudje od mene odvisni, da sem jaz tisti dobri očka, ki deli »bombončke«, da bi me hvalili. Jaz vedno skušam pomagati ljudem tako, da si lahko sami pomagajo. Vsak se mora sam potruditi za življenje. Prizadevam si, pomagam z besedo, z mediji ... da bi se ljudje postavili na svoje noge, da bi mislili s svojo glavo, da bi se svobodno odločali, da bi trgovali s svojimi talenti, ki jim jih je Bog dal.*« Z veseljem je priznal, da vsako priznanje porodi v njem nov misijonski zanos, novo upanje. Seveda se je dobro zavedal, da odmevnost velikih nagrad tudi izven meja Zambije močno prispeva k svobodi tiska ter širjenju evangelija.

MIHOVE BESEDE

Vodi me misel škofa Romera: Kdo bo spregovoril za uboge in potrte, za ljudi, ki so zatirani, katerih klika nihče ne sliši? Kdo bo spregovoril proti izrabljanju otrok in žena? Kdo bo pred mogočniki spregovoril o resnici? Kdo bo spregovoril dovolj glasno, če ne ti!

PRIČEVANJA

Pater Miha je preprost človek, ki ima veliko in dobro srce. Je človek, ki je žrtvoval svoje udobno življenje, da lačni in revni v Zambiji lahko živijo. To je človek, ki bi ga moral poznati ves svet.

Luka, Osnovna šola bratov Letonja

Pred več kot dvajsetimi leti smo v Misijonskem središču Slovenije na pobudo p. Miha organizirano začeli s projektom Botrstvo, ki se je iz Zambije razširil še na 18 drugih misijonov po svetu. ... Prav gotovo se p. Mihi smeji v nebesih, saj se njegove sanje o botrstvu niso ustavile le v Zambiji. Botrstvo se je v teh 20 letih razširilo na ves svet.

Saša Sever Žuntar, MSS

Kot gvardijan/predstojnik je začel molitve in druge aktivnosti v skupnosti. Maša mu je bila prva v življenju. Videl sem ga maševati ob čudnih urah, in to samo zato, ker je moral daleč stran na delo ali ker je moral kot novinar snemati pomembne cerkvene dogodke. Kadar je on obhajal mašo, je bilo med farani vedno napeto pričakovanje, ker so hoteli od njega slišati še več. Bambo je tako strastno doživel Božjo besedo, da je med pridigo včasih jokal. Kadarkoli se je dotaknil strun na tisti kitari in je njegov glas zadonel v cerkvi, nas je vse prevzelo upanje, da življenje po smrti je. V praksi je živel, kar je pridigal.

p. Phillip Mulenga, OFMConv

Molimo te, Gospod Jezus Kristus ...

- sveta tihota -

V molitvi prosimo Gospoda, da bi znali in zmogli sv. mašo in molitev postaviti na pravo mesto v našem življenju.

DESETKA ROŽNEGA VENCA: *ki si ga Devica v templju darovala*

8. BOGATA MIHOVA POPOTNICA – NJEGOVA KARIZMA

Mnogi so se spraševali, od kod je p. Miha jemal vse to. »Ali ni on Šimičev s Pobrežja? Ali ne izhaja iz preproste kmečke družine?«

Zares, kaj je bilo to, kar je p. Miha, tako preprostega, naredilo tako drugačnega, odločnega, širokopoteznega, neustrašnega? To je bila njegova karizma – Božji duh, ki je v njem in po njem deloval tako močno, da je njegovo redovniško, duhovniško in misijonarsko življenje postalo čudovito v Božjih očeh, v človeških pa naravnost čudežno. Njegovo pojmovanje »okvirov«, znotraj katerih je živel svojo karizmo, je bilo dinamično – evangeljsko. Nikoli ni pustil, da bi ga družbene strukture ustavile. Zazrt je bil v evangelij in naročilo brata Frančiška, ki je vsem bratom zapustil temeljno vodilo: »*Bratje naj živijo evangelij našega Gospoda.*« Ta svetnikova duhovna širina je p. Mihu dajala »svobodo« in moč. Vedel je, da mora ostati zvest prvotnemu izviru, poti, ki jo je zarisal sv. Frančišek. Močno pa je čutil, da mora v vsakdanjem življenju upoštevati tudi nove danosti, družbeno in kulturno situacijo, ustvarjalnost, modrost in občutljivost za svet, za bližnje in daljne. Pogled na njegovo življenje nam pokaže, da je bila njegova karizma živa, ustvarjalna, ne nekakšna »nepremična zaprašena muzealija«, sicer veliko vredna, a brez življenja. Poln neugasljivega upanja je nenehno govoril »o *drobni lučki na koncu tunela*«, ki sveti, ki je Luč od Luči, ki daje upanje in je prelepo znamenje bodočnosti.

MIHOVE BESEDE

To je naše upanje, ki velikokrat izgleda brezupno, saj moramo upati proti upanju.

Človeško gledano je to velikokrat nespametno, toda kjer mi padamo, tam Bog dviga, in to, kar se mame ali pada, On postavlja na trdne temelje.

PRIČEVANJA

Redovni predstojniki in škofje so velike stvari polagali v roke p. Mihu, zato ker so v njem videli vizionarja, preroka, karizmatika, misijonarja, ki je bil sposoben vse to tudi uresničiti.

p. Rolando Mihov, somisijonar

Miha je imel vizijo Kraljestva. Kraja veselja, kjer vsakdo razvija svoj potencial. Kraja, kjer so ljudje srečni, ker so med seboj enaki.

msgr. Noel O'Regana, naslovni škof

Prav res, »bambo« nas je zapustil v trenutku, ko smo ga najbolj potrebovali vsi: dežela, mediji, Cerkev, ubogi in patri. Tisoči ljudi iz vseh družbenih slojev, ki so prisostvovali njegovemu pogrebu, so pričali, kako ubog je bil v redovnih zaobljubah in kako bogat v tem, da je bil radikalno ubog z ubogimi.

p. Phillip Mulenga, OFMConv

Bil je človeški, nesebičen in garaški človek, ki je dal svoje življenje za revne, bil je glas ranljivih. Z izobrazbo je usposobil revne. Mlade moške in žene je naučil, kako se sami vzdržujejo, in jih vodil v Jezusovo bližino ne glede na njihovo veroizpoved.

Bil je odpuščajoč in je sprejemal vsakogar.

s. Petronella Lubanga, CSJB

Molimo te, Gospod Jezus Kristus ...

- sveta tihota -

Prosimo Gospoda, naj nas utrdi, da bi to, kar verujemo, živimo in oznanjamo, tudi sijalo z našega obraza.

DESETKA ROŽNEGA VENCA: *ki si ga Devica v templju našla*

9. KER MORAM LJUBITI

V nekem svojem intervjuju je Miha povedal misel, ki bi lahko bila tudi njegova »kratka oporoka«. Le-te zaradi »hitrega teka« ali pa zaradi zavedanja, da ni nič naše, ampak je vse Božji dar, namreč ni nikoli napisal. Večkrat pa je povedal: *»Kot nekje pravi sv. Pavel – ker moram ljubiti, ne zaradi tega, da bom nagrajen, da bom ljubljen, ampak moram ljubiti, ker sem ljubljen – od Boga. Ko pa imaš enkrat to, ne šteješ več, ne misliš, kaj se s teboj dogaja, koliko delaš, se žrtvuješ ... ker to preprosto postane del tvojega življenja.«* Naj po Mihovem zgledu to postane del našega – tvojega in mojega – življenja! Zares!

In zakaj ljudje danes še vedno obiskujejo Mihov grob in prinašajo rože? Zakaj se mnogi obračajo nanj po pomoč v težkih stiskah? Zakaj bi toliki iz Slovenije radi odšli v Ibengo? Ker verujemo, upamo in smo prepričani, da Miha v nebesih »kar naprej dela« za svojo ljubo Zambijo in za vse nas. Slovenski misijonar v Zambiji p. Janez Mujdrica pričuje: *»Mihov grob v Ibengi obiskujem parkrat na leto. Ko molim na pokopališču, čutim, kako me napolnjuje Božja milost, Njegova luč in navdušenje. Ob tem se sprašujem, zakaj Miha še vedno tako čudovito učinkuje name, kadarkoli se obrnem nanj. Ali je vzrok v tem, da je v nebesih tako popularen, kot je bil v Zambiji?«*

MIHOVE BESEDE

Hvala vsem vam za vašo dobroto, da ste nas tako lepo sprejeli, nas hranili in nam dali del svojega življenja. Hvala za vse darove. Mladi, ki nastopajo, in še mnogi, mnogi drugi se bodo z njimi lahko izšolali ... Verjetno smo vsi občutili, kako je danes svet majhen, kako smo vsi ena velika družina ... kakor tukaj na Ptujski Gori lepo vidimo: ena velika družina pod Marijinim plaščem. Vseeno, ali smo črni, beli, delavni ali leni. Vsi se znamo nasmejati in poveseliti. Vsi lahko zapojemo ali zajokamo. Iste solze, ista rdeča kri.

PRIČEVANJA

Na tako veličastnem pogrebu še nisem bil: 200 duhovnikov, 4 škofje, poglavarji, ministri ... Predvsem pa nepregledna množica vernikov, ki so p. Miha poznali, se z njim srečevali, ga poslušali po radiu in ga gledali na televiziji. Močno ga pogrešajo. To je bil dan žalovanja za človekom, duhovnikom, redovnikom in misijonarjem. To je bil dan pričevanja in priznanja dobrote, ki jo je p. Miha izžareval vse svoje življenje. Rekel sem si: »Ponosen sem, da sem duhovnik in misijonar, slovenski misijonar!«

slovenski misijonar v Zambiji jezuit p. Janez Mujdrica

Potrudila sem se, da sem izčrpala vse možnosti, da bi zbrala denar, da sem se lahko udeležila njegovega pogreba na misijonu v Ibengi in mu izkazala še zadnje spoštovanje.

Helena Malama, župljanka iz vasi Safe

V Zambijo smo prišli obiskat Mihov grob v Ibengi, da se zares poslovimo. Obisk na grobu je bil zelo čustven, kajti Miha nam je bil več kot leto kot pravi oče. Neverjetno, kako ga tukaj pogrešajo. Izgubili so modrega, razumevajočega očeta. Prav lahko je razumeti, zakaj ga kličejo »bam-bo«.

Alex Brugger in Andi Wolfger, avstrijska prostovoljca

Bogu hvala za čudovitega misijonarja, ki je v »kratkem času« izpolnil veliko let.

Klemen Štolcar, Madagaskar

Molimo te, Gospod Jezus Kristus ...

- sveta tihota -

Molimo, prosimo in se zahvaljujmo za vse žive in pokojne slovenske misijonarje, srčne in klene delavce v Gospodovem vinogradu.

DESETKA ROŽNEGA VENCA: *ki je od mrtvih vstal*

P. MIHA SLOVENIJI

V KRISTUSU SMO VSI ENO!

Slovinci , nadaljujte ... Ko boste pregledovali svoje življenje, boste videli, da so semena vaše dobrote v Zambiji padla na rodovitna tla in že sedaj rojevajo stotere in tisočere sadove. Sčasoma vam tukajšnji ljudje morda ne bodo več izkazovali hvaležnosti, a sami boste vedeli, da niste delali za nekoga drugega, ampak ste delali »zase«, zato ker ste »moralni« narediti. Sv. Pavel pravi – ker moram ljubiti ...

V Evropi in v Sloveniji postaja tisto, kar je nepomembno, najbolj pomembno – birokracija, tisoči predpisov, formularjev, sestankov ... Tisto, kar je najbolj pomembno – življenje, pa gre mimo, ga skoraj ni več ... ni otroških oči.

Lačni ne morejo čakati – za božjo voljo, bolni ne morejo čakati – zdravila potrebujejo takoj! Če jim ne bomo pomagali, bodo takrat, ko bodo podpisane pogodbe in končani vsi sestanki o pomoči, že mrtvi.

Prišli smo v Slovenijo s pesmijo in glasbo – mi pravimo, da smo v Sloveniji misijonarji veselja. Želimo biti tista lučka, Icengelo – tisti svetli žarek, ki prinaša veselje sem v Slovenijo in upanje nazaj k nam v Zambijo.

Še vedno sem Slovenec – oni so še vedno Zambijci. Nihče nikomur ničesar ne vsiljuje, spoznavamo se, bogatimo, delamo, se veselimo. V Kristusu pa smo tako vsi eno.

****

Povzeto po knjigah p. Janeza Šamperla
*Daleč naprej je tekel in
Črnc v beli koži*

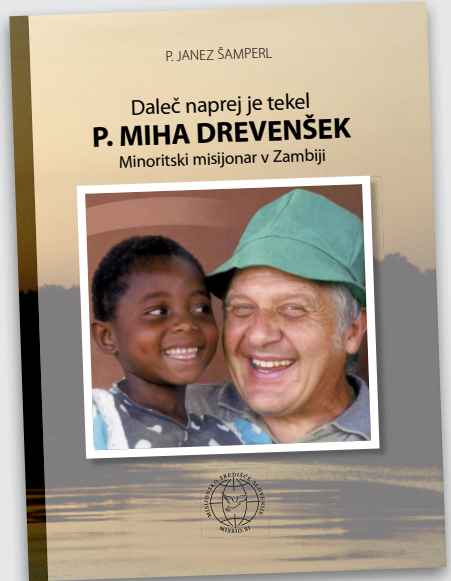
Nova knjiga

Daleč naprej je tekel

P. MIHA DREVENŠEK

Minoritski misijonar v Zambiji

Ob 10-letnici smrti misijonarja p. Miha Drevenška je Misijonsko središče Slovenije izdalo novo knjigo o njem. Avtor knjige je p. Janez Šamperl, Mihov redovni sobrat, ki je kmalu po njegovi smrti že napisal drobno knjigo v spomin nanj (Črnc v beli koži, Ptujška Gora, 2013). Njegova nova knjiga o misijonarju »*ni samo obujanje spominov, pač pa izraz globoke hvaležnosti p. Mihu za njegovo življenje, duhovniški poklic in misijonsko delo. S tem pisanjem nam pisec želi vsem povedati, da je prihodnost Cerkve in krščanstva v pričevanju za Kristusa in oznanjevanju evangelija; kajti to je bila temeljna smernica življenja p. Miha Drevenška,*« je v spremni besedi zapisal p. Martin Kmetec, izmirski nadškof metropolit.

Knjiga na 144 straneh je trdo vezana in opremljena z večinoma novimi, manj znanimi fotografijami. Dobite jo v katoliških knjigarnah ali pa pokličite v Misijonsko središče Slovenije.

Misijonsko središče Slovenije

Kristanova 1, 1000 Ljubljana

Tel.: **01/300-59-50**

E-pošta: **missio@rkc.si**

Spletna stran: **www.missio.si**